

**T.C. MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞI**

Ortaöğretim Genel Müdürlüğü

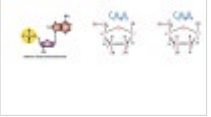
BIYOLOJİ 12

***YAZILIYA HAZIRLANIYORUM
1.DÖNEM 1.YAZILI***

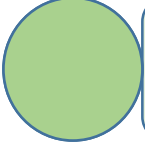
A. Aşağıdaki cümlelerde, verilen bilgi doğru ise cümlenin başına D, yanlış ise Y harfi koyunuz.

1. ☐ Genetik bilgi akışı DNA → Protein → RNA şeklindedir.
2. ☐ Nükleik asitler polinükleotit yapılıdır.
3. ☐ Adenin ve guanin tek halkalı pürin bazlarıdır; buna karşılık timin, sitozin ve urasil çift halkalı pirimidin bazlarıdır.
4. ☐ Adenin ribonükleotit ile adenin deoksiribonükleotit arasındaki tek fark, içerdikleri pentoz şekerlerin farklı olmasıdır.
5. ☐ Şeker ve fosfat molekülleri nükleik asitlerin omurgasını oluşturur.

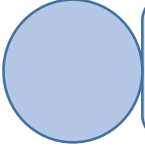
A. Aşağıdaki cümlelerde, verilen bilgi doğru ise cümlenin başına D, yanlış ise Y harfi koyunuz.

6.

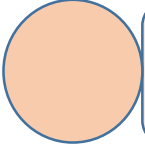
DNA'nın yapısında yer alan aynı zincirdeki nükleotitler arasında hidrojen bağları kurulurken, farklı zincirdeki nükleotitler arasında fosfodiester bağları kurulur.

7.

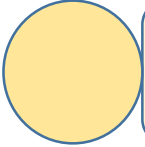
Ökaryotlarda çekirdek DNA'nın eşlenmesi sırasında tek bir replikasyon orijini oluşurken, prokaryotlarda çok sayıda oluşur.

8.

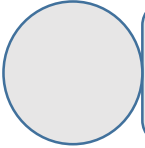
mRNA üzerindeki üçlü nükleotit dizilerine kodon, tRNA üzerindeki üçlü nükleotit dizilerine antikodon denir.

9.

Transkripsiyon sırasında DNA zinciri bölgesel olarak açılırken, replikasyon sırasında tamamen açılır.

10.

Bir adenin deoksiribonükleotit, bir adenin ribonükleotitten daha hafiftir.

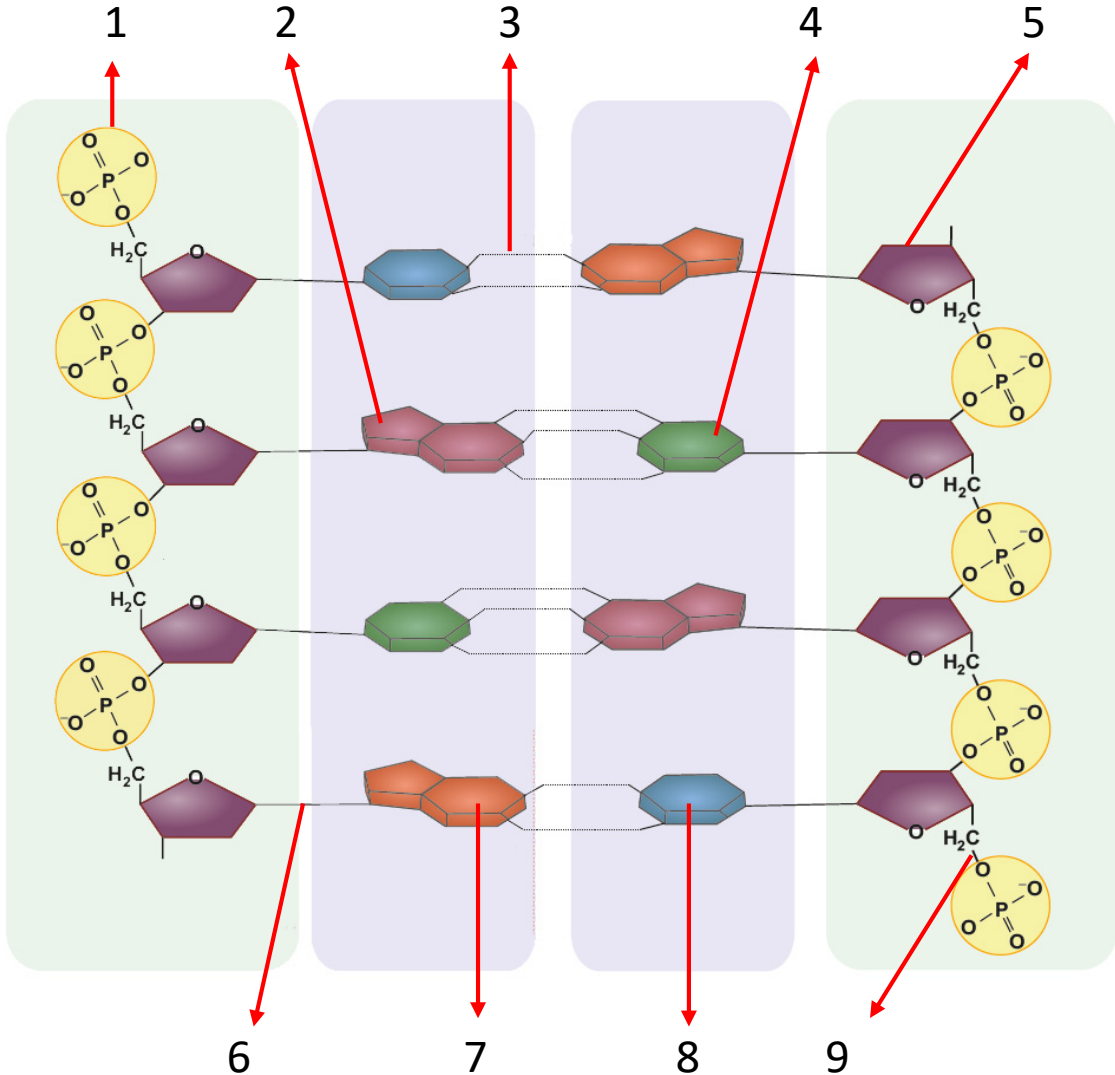

B. Aşağıda verilen sözcükleri cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru şekilde yazınız.

RNA polimeraz	nükelozit	polizom	riboz	glikozit bağı
deoksiriboz	tRNA	histon	replikasyon orijini	ribozom
mRNA	DNA helikaz	DNA polimeraz	gen	fosfodiester

1. Replikasyon sırasında DNA çift zinciri arasındaki hidrojen bağlarını kıran enzim .....'dır.
2. Bir mRNA üzerine birden fazla ribozomun tutunmasıyla oluşan yapılara ..... denir.
3. Transkripsiyon sırasında RNA zincirinin uzamasını sağlayan enzim .....'dır.
4. DNA üzerinde replikasyonun başlangıç noktasına ..... denir.
5. Translasyon ..... organelinde gerçekleşir.
6. Ökaryotlarda çekirdek DNA'sı ..... adı verilen proteinlere sarılmış olarak bulunur.
7. Bir nükleotitin yapısında azotlu organik baz ve pentoz şeker arasında kurulan bağa ..... denir.
8. Azotlu organik baz ve pentoz şekerden oluşan yapıya ..... denir.
9. DNA'da ..... şekeri bulunurken, RNA'da ..... şekeri bulunur.
10. Ligaz enzimi kesintili zincirdeki DNA parçaları arasında ..... bağını kuran enzimdir.
11. ...., translasyon sırasında amino asitleri ribozoma taşıırken; ....., DNA'dan aldığı genetik bilgiyi ribozoma iletir.
12. Replikasyon sırasında yeni DNA zincirinin uzamasını sağlayan enzim .....'dır.
13. DNA'da belirli bir özelliği ifade etmeye yarayan, belirli bir çeşit proteini kodlayan, bir karakterin ortaya çıkmasını sağlayan anlamlı şifrelere ..... denir.

C. Aşağıda bazı terimler A sütununda, terimlere ilişkin tanımlar ise B sütununda verilmiştir. Verilen tanımları ilgili terimlerle eşleştirerek doğru numarayı terimlerin yanındaki kutucuk içerisine yazınız.

A

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	

B

a) Timin
b) Glikozit Bağı
c) Fosfat
d) Deoksiriboz
e) Sitozin
f) Guanin
g) Ester Bağı
h) Hidrojen Bağı
i) Adenin

Ç. Çoktan seçmeli soruları okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

1.

Hücrede protein sentezinin gerçekleşmesi için maksimum 61 çeşit tRNA kullanılabilir.

Bir hücredeki 50 amino asitlik bir proteinin sentezlenebilmesi için yalnızca 20 çeşit tRNA yeterli olmuştur. Buna göre,

- I. Proteinde tekrar eden amino asit çeşitleri bulunmaktadır.
- II. Şifre veren mRNA'da 50 çeşit kodon bulunmaktadır.
- III. Protein 20 çeşit amino asitten oluşmaktadır.

ifadelerinden hangileri kesinlikle doğrudur?

A) Yalnız I

B) Yalnız III

C) I ve III

D) II ve III

E) I, II ve III

İkinci Basamaklı											
Uygun			C (G) (G)			A (U) (U)			G (U) (U)		
UUU	UUU	UUU	UUU	UUU	UUU	UUU	UUU	UUU	UUU	UUU	UUU
UUC	UUC	UUC	UUC	UUC	UUC	UUC	UUC	UUC	UUC	UUC	UUC
UUA	UUA	UUA	UUA	UUA	UUA	UUA	UUA	UUA	UUA	UUA	UUA
UUG	UUG	UUG	UUG	UUG	UUG	UUG	UUG	UUG	UUG	UUG	UUG
CUU	CUU	CUU	CUU	CUU	CUU	CUU	CUU	CUU	CUU	CUU	CUU
CUC	CUC	CUC	CUC	CUC	CUC	CUC	CUC	CUC	CUC	CUC	CUC
CUA	CUA	CUA	CUA	CUA	CUA	CUA	CUA	CUA	CUA	CUA	CUA
CUG	CUG	CUG	CUG	CUG	CUG	CUG	CUG	CUG	CUG	CUG	CUG
GUU	GUU	GUU	GUU	GUU	GUU	GUU	GUU	GUU	GUU	GUU	GUU
GUC	GUC	GUC	GUC	GUC	GUC	GUC	GUC	GUC	GUC	GUC	GUC
GUA	GUA	GUA	GUA	GUA	GUA	GUA	GUA	GUA	GUA	GUA	GUA
GUG	GUG	GUG	GUG	GUG	GUG	GUG	GUG	GUG	GUG	GUG	GUG

UUU	Fenilalanin	UCU	Serin
UUC		UCC	
UUA	Lösin	UCA	
UUG		UCG	
CUU		CCU	Prolin
CUC	Lösin	CCC	
CUA		CCA	
CUG		CCG	

2.

- I. DNA polimeraz enziminin yeni zincirlere nükleotit eklemeye başlaması
- II. Helikaz enziminin hidrojen bağlarını kırması
- III. DNA ligaz enziminin DNA parçalarını fosfodiester bağıyla bağlaması

Yukarıda DNA replikasyonu ile ilgili verilen olayların gerçekleşme sırası aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

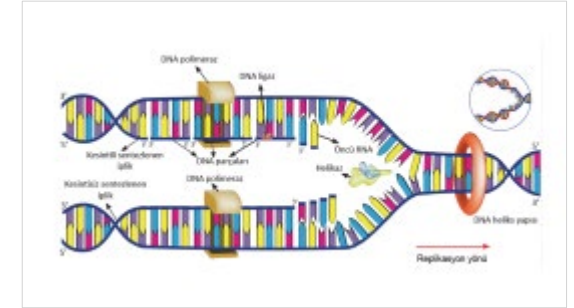
- A) I-II-III
- B) III-II-I
- C) II-III-I
- D) II-I-III
- E) I-III-II

Helikaz, azotlu organik bazlar arasındaki zayıf hidrojen bağlarını kopararak sarmal zincirleri birbirinden ayırır.

DNA polimeraz, DNA sentezi sırasında yeni sentezlenecek zincirin ucuna nükleotit eklemesi yapar. DNA polimeraz, açıkta kalan baz uçlarına ortamda bulunan ve daha önce sentezlenmiş olan serbest nükleotitlerden uygun olanları eşleştirir.

DNA ligaz yeni sentezlenen DNA ipliğindeki parçaları birbirine bağlar Böylece her iki iplik de eksiksiz sentezlenmiş olur.

3.

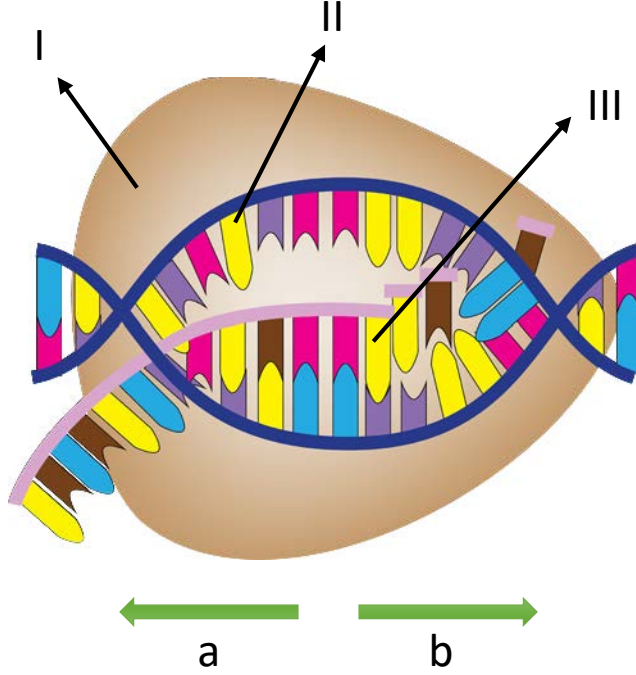
DNA molekülü ile ilgili olarak;

- I. A+G/Fosfat oranı $1/2$ 'ye eşittir.
- II. Fosfat/Şeker oranı 1'e eşittir.
- III. Pürin/Pirimidin oranı 1'e eşittir.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I	B) Yalnız III	C) I ve III
D) II ve III	E) I, II ve III	

4.

Yukarıda transkripsiyon süreci şematize edilmiştir.

Buna göre;

I. I ile gösterilen yapı protein sentezi için gerekli şifreyi taşıyan kısmın ikili sarmal yapısını kısmi olarak çözen enzim olduğu düşünülürse bu enzim helikaz enzimidir.

II. II ile gösterilen yapı deoksiribonükleotit; III ile gösterilen yapı ribonükleotittir.

III. Transkripsiyon a ile ifade edilen yöne doğru gerçekleşmektedir.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) I ve III

D) II ve III

E) I, II ve III

D. Aşağıda verilen soruların cevaplarını boş bırakılan alana yazınız.

1. ^{15}N 'li ortamda bulunan bir *E. coli* bakterisinin 2 nesil boyunca ^{14}N 'li ortamda çoğaltılması ile oluşan yeni hücrelerdeki melez DNA moleküllerinin oranı kaçtır?
2. DNA ve RNA arasındaki farklardan 3 tanesini yazınız.

D. Aşağıda verilen soruların cevaplarını boş bırakılan alana yazınız.

3. DNA replikasyonu sırasında fosfodiester bağlarının kurulmasını engelleyen bir kimyasal maddenin, replikasyon sırasında görev alan DNA helikaz, DNA polimeraz ve DNA ligaz enzimlerinden hangisinin/hangilerinin aktivitesini bozmasını beklersiniz?

4. Bir mRNA'daki UAA kodonunun mutasyona uğraması sonucunda translasyonun hangi aşamasında aksama olmasını beklersiniz?

D. Aşağıda verilen soruların cevaplarını boş bırakılan alana yazınız.

5.

DNA molekülündeki hidrojen bağları ısı etkisiyle kırılabilir. Buna 'DNA Denatürasyonu' denir.

Eşit sayıda nükleotit içeren iki DNA molekülü kıyaslandığında, bu DNA moleküllerinden birinin denatürasyon sıcaklığının diğerine göre daha yüksek olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Bunun nedeni ne olabilir? Açıklayınız.

D. Aşağıda verilen soruların cevaplarını boş bırakılan alana yazınız.

6.

Yan tarafta farklı amino asitleri kodlayan kodon şifreleri verilmiştir. Buna göre, amino asitlerin birden fazla kodon tarafından şifrelenmesinin canlıyı mutasyonlara karşı nasıl koruyabileceğini açıklayınız.

		İkinci Baz sırası					
		U (Urasil)	C (Sitozin)	A (Adenin)	G (Guanin)		
Birinci Baz sırası	U	UUU Fenilalanin	UCU Serin	UAU Tirozin	UGU Sistein	U	Üçüncü Baz sırası
		UUC	UCC	UAC	UGC	C	
		UUA Lösin	UCA	UAA Durdurma kodonları	UGA Durdurma kodonu	A	
		UUG	UCG	UAG	UGG Triptofan	G	
	C	CUU Lösin	CCU Prolin	CAU Histidin	CGU Arjinin	U	
		CUC	CCC	CAC	CGC	C	
		CUA	CCA	CAA Glutamin	CGA	A	
		CUG	CCG	CAG	CGG	G	
	A	AUU İzolösin	ACU Treonin	AAU Asparajin	AGU Serin	U	
		AUC	ACC	AAC	AGC	C	
		AUA	ACA	AAA Lizin	AGA Arjinin	A	
		AUG Metiyonin Başlama kodonu	ACG	AAG	AGG	G	
	G	GUU Valin	GCU Alanin	GAU Aspartik asit	GGU Glisin	U	
		GUC	GCC	GAC	GGC	C	
		GUA	GCA	GAA Glutamik asit	GGA	A	
		GUG	GCG	GAG	GGG	G	

1. Ökaryot hücrede bir genin kalıp DNA dizisi **TAC GCA GCT ATT** ise

a) Kalıp ipliğe göre sentezlenen mRNA kodonlarını yazınız.

b) mRNA'daki bu kodonlarla eş yapacak tRNA üzerindeki antikodon dizilerini yazınız.

A BÖLÜMÜ

1.Y   2.D   3.Y   4.D   5.D   6.Y   7.Y   8.D   9.D   10.D

B BÖLÜMÜ

1.Helikaz	2.Polizom	3.RNA Polimeraz	4.Replikasyon Orijini
5.Ribozom	6.Histon	7.Glikozit Bağı	8.Nükleozit
9.Deoksiriboz, Riboz		10.Fosfodiester	11.tRNA, mRNA
12.DNA Polimeraz		13.Gen	

C BÖLÜMÜ

1- c	6- b
2- f	7- i
3- h	8- a
4- e	9- g
5- d	

Ç BÖLÜMÜ

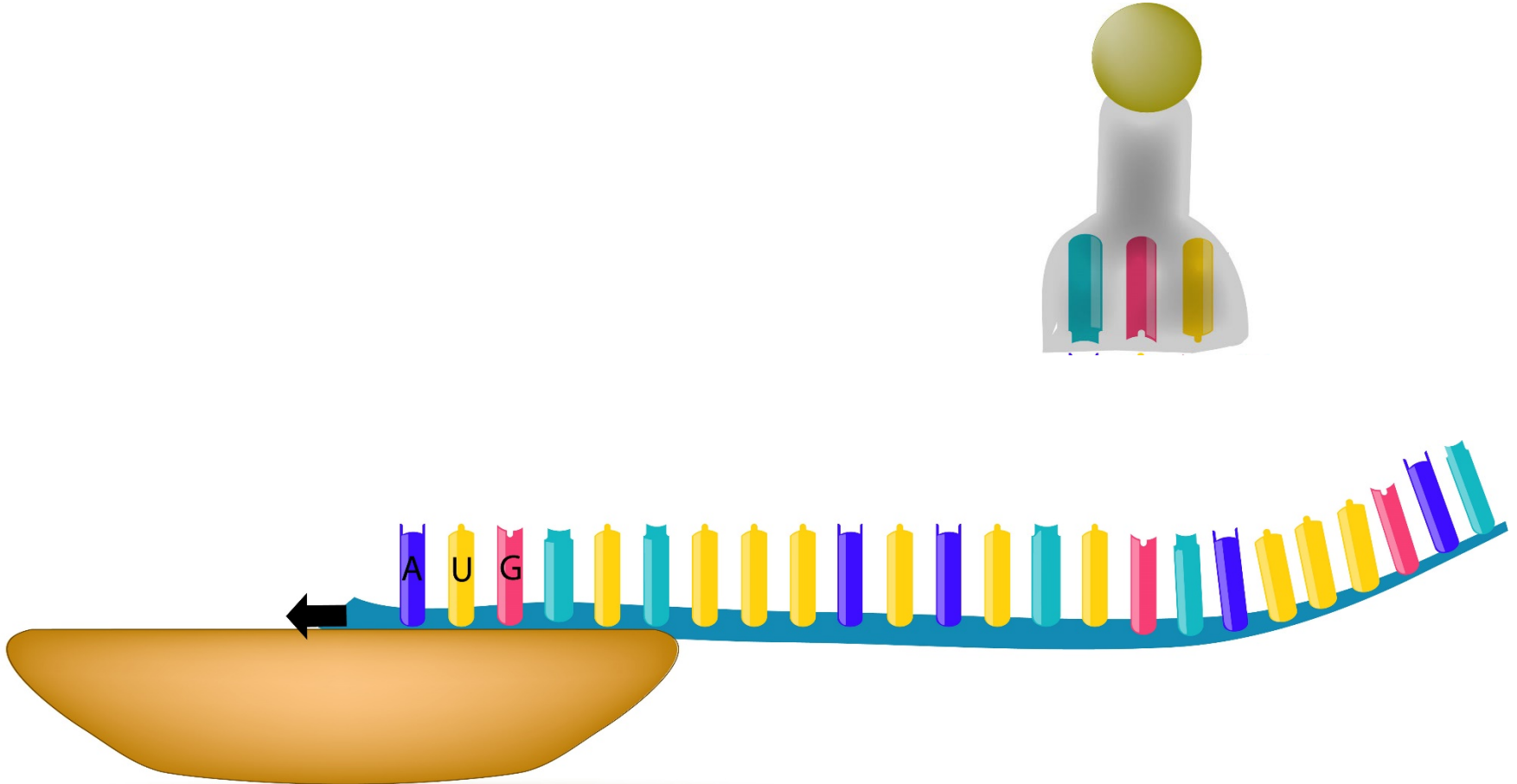
1.A   2.D   3.E   4.B

D BÖLÜMÜ

1. $\frac{1}{2}$
2. 1)DNA çift zincirli iken, RNA tek zincirlidir. 2)DNA'da deoksiriboz şekeri bulunurken, RNA'da riboz şekeri bulunur. 3)DNA'da timin bazı bulunurken, RNA'da urasil bazı bulunur.
3. DNA polimeraz ve DNA ligaz
4. Translasyonun sonlanma aşamasında aksama olması beklenir.
5. Guanin ve sitozin miktarı daha yüksek olan DNA'da hidrojen bağı sayısı daha fazla olacağı için denatürasyon sıcaklığı da daha yüksek olur.
6. Aynı amino asitleri kodlayan şifreler genellikle 2. ya da 3. baz diziliminde değişiklik gösterir. Bu durumda 2. ya da 3. bazda mutasyon olsa bile, bu mutasyonların çoğu, amino asit diziliminde değişikliğe neden olmayacaktır.

8.

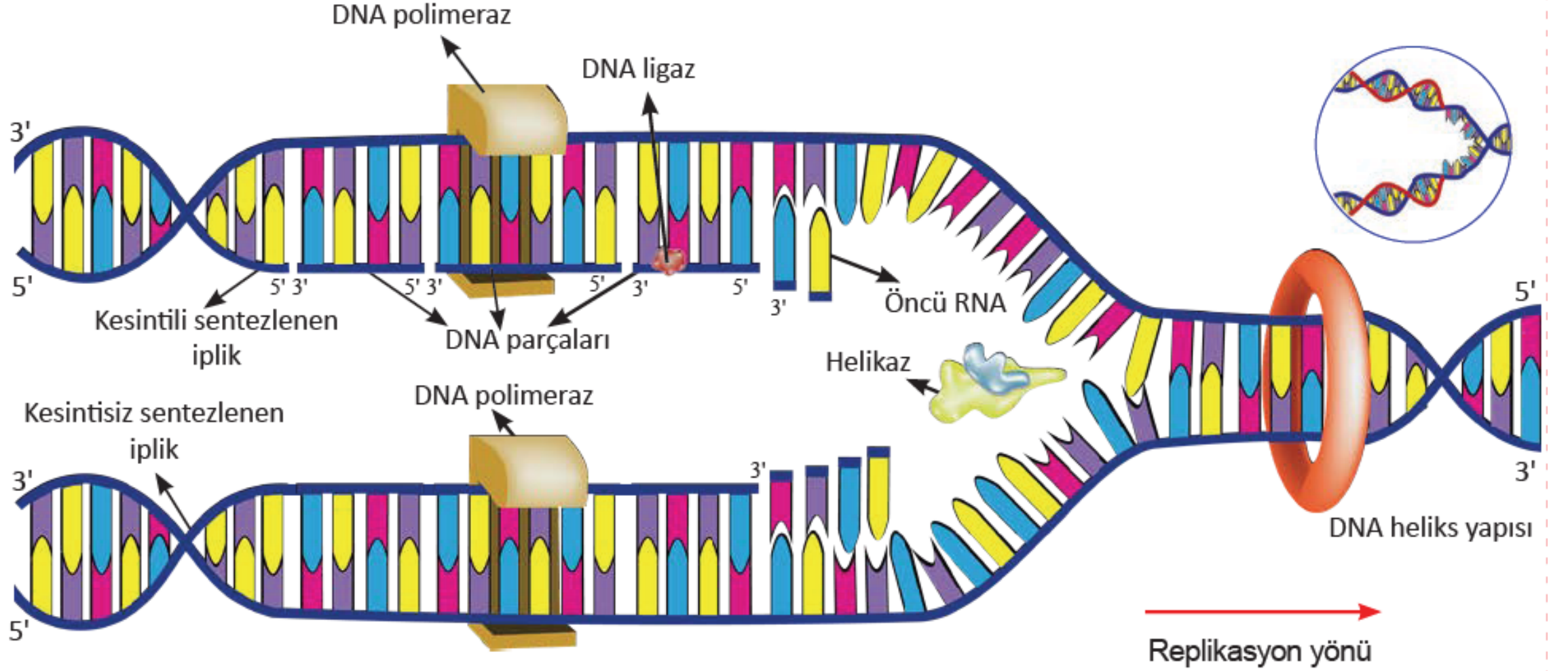
mRNA üzerindeki üçlü nükleotit dizilerine kodon, tRNA üzerindeki üçlü nükleotit dizilerine antikodon denir.

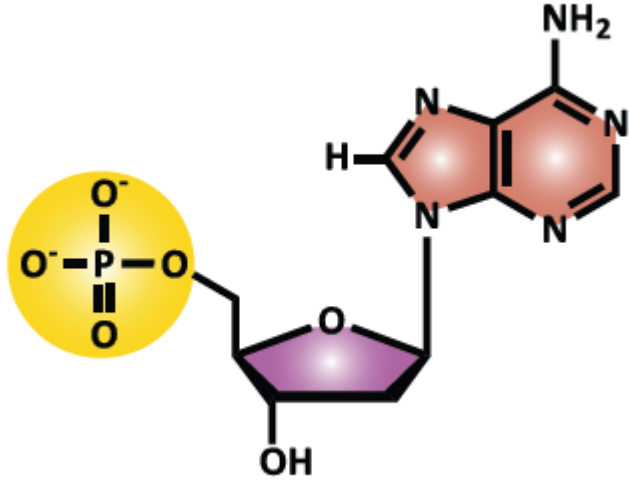

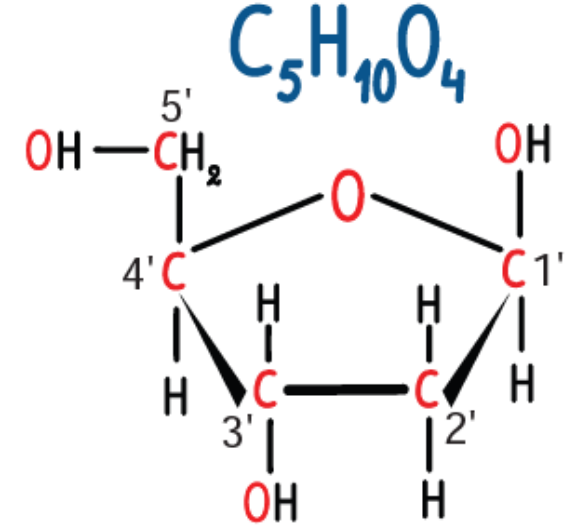
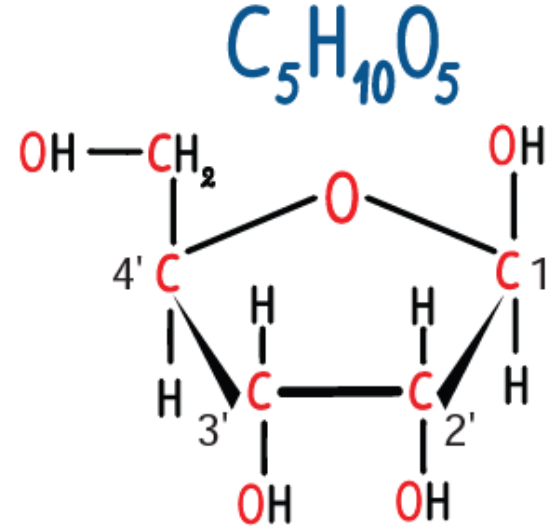
UUU UUC UUA UUG	Fenilalanin Lösin	UCU UCC UCA UCG	Serin
CUU CUC CUA CUG	Lösin	CCU CCC CCA CCG	Prolin

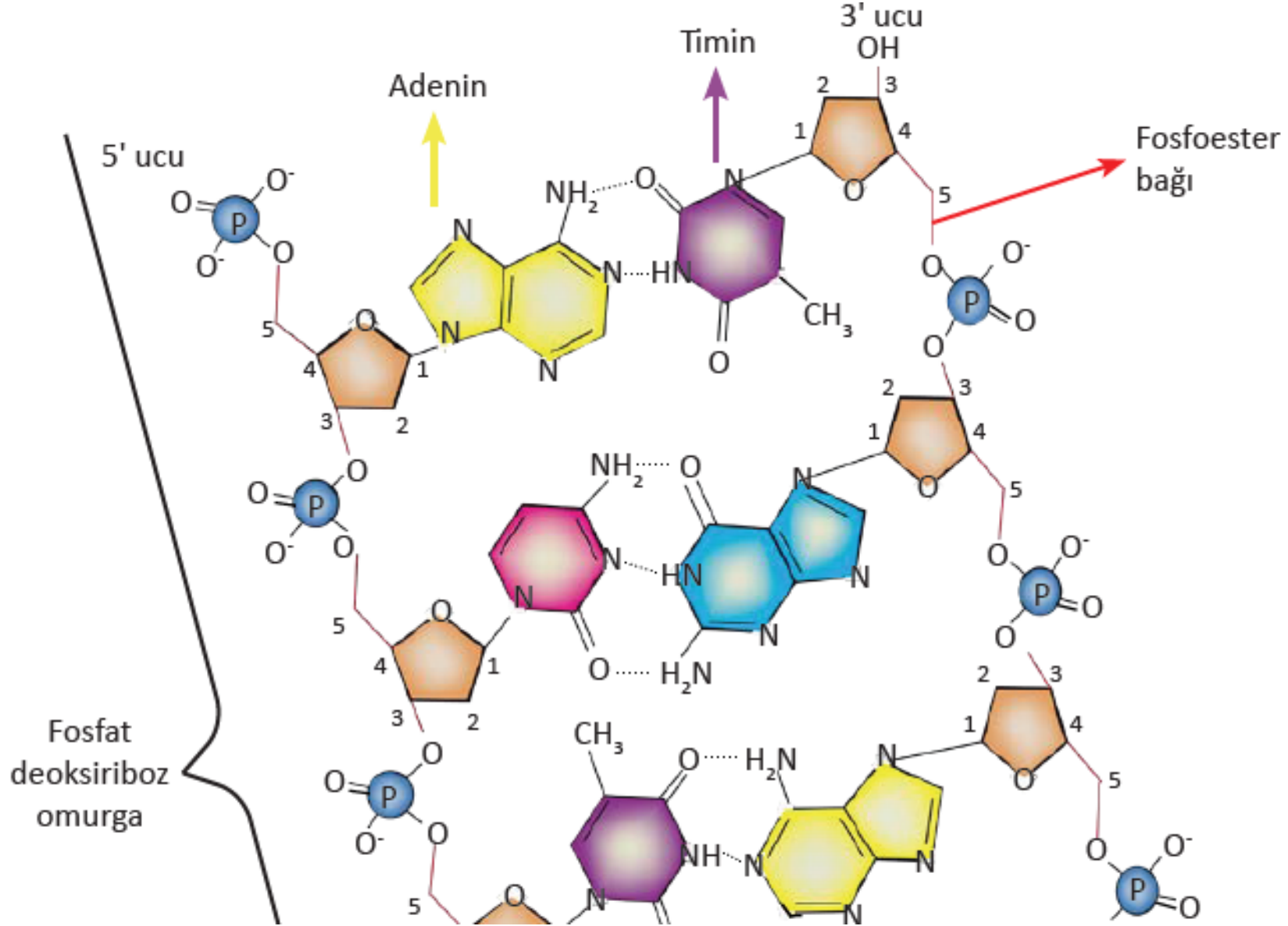
		İkinci Baz sırası										
		U (Urasil)	C (Sitozin)	A (Adenin)	G (Guanin)							
Birinci Baz sırası	U	UUU	Fenilalanin	UCU	Serin	UAU	Tirozin	UGU	Sistein	U		
		UUC		UCC		UAC		UGC		C		
		UUA		UCA		UAA		Durdurma kodonları		UGA	A	
		UUG		UCG		UAG				UGG	Triptofan	G
	C	CUU	Lösin	CCU	Prolin	CAU	Histidin	CGU	Arjinin	U		
		CUC		CCC		CAC		CGC		C		
		CUA		CCA		CAA		CGA		A		
		CUG		CCG		CAG		CGG		G		
	A	AUU	İzolösin	ACU	Treonin	AAU	Asparajin	AGU	Serin	U		
		AUC		ACC		AAC		AGC		C		
		AUA		ACA		AAA		Lizin		AGA	Arjinin	A
		AUG		ACG		AAG				AGG		G
	G	GUU	Valin	GCU	Alanin	GAU	Aspartik asit	GGU	Glisin	U		
		GUC		GCC		GAC		GGC		C		
		GUA		GCA		GAA		Glutamik asit		GGA	A	
		GUG		GCG		GAG				GGG	G	
		Üçüncü Baz sırası										

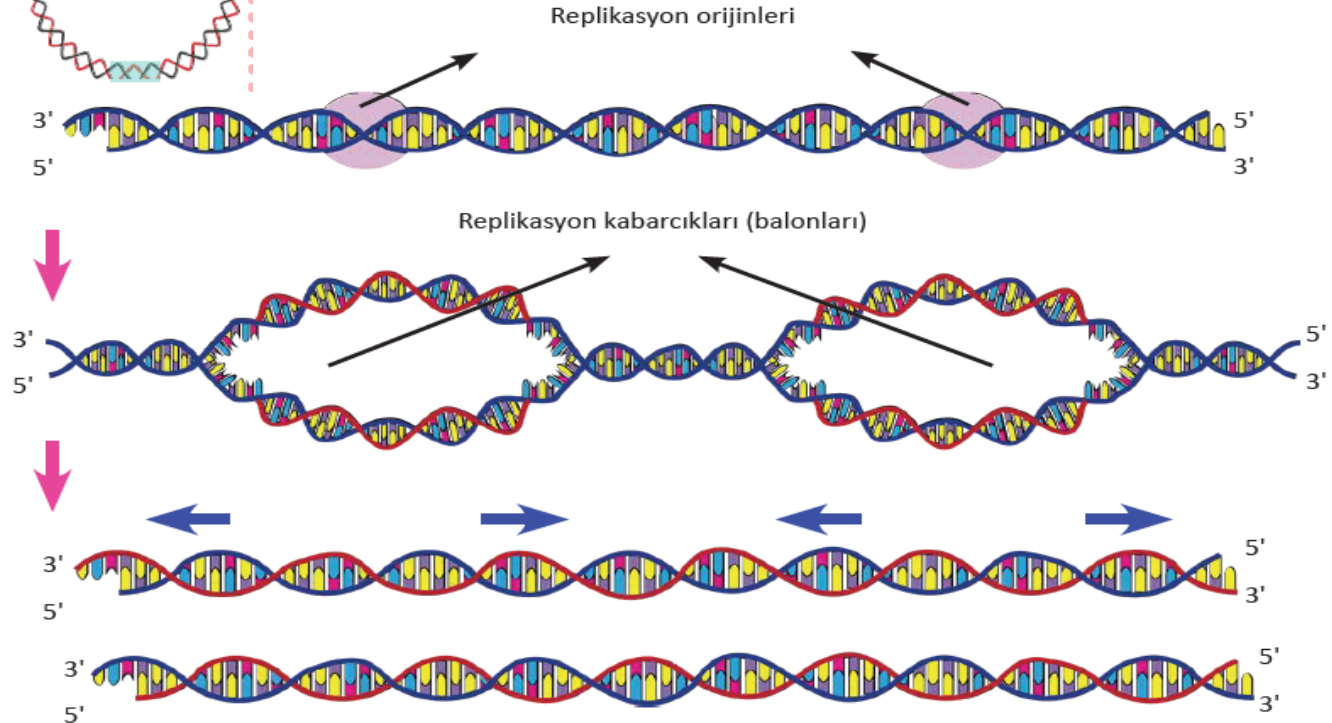
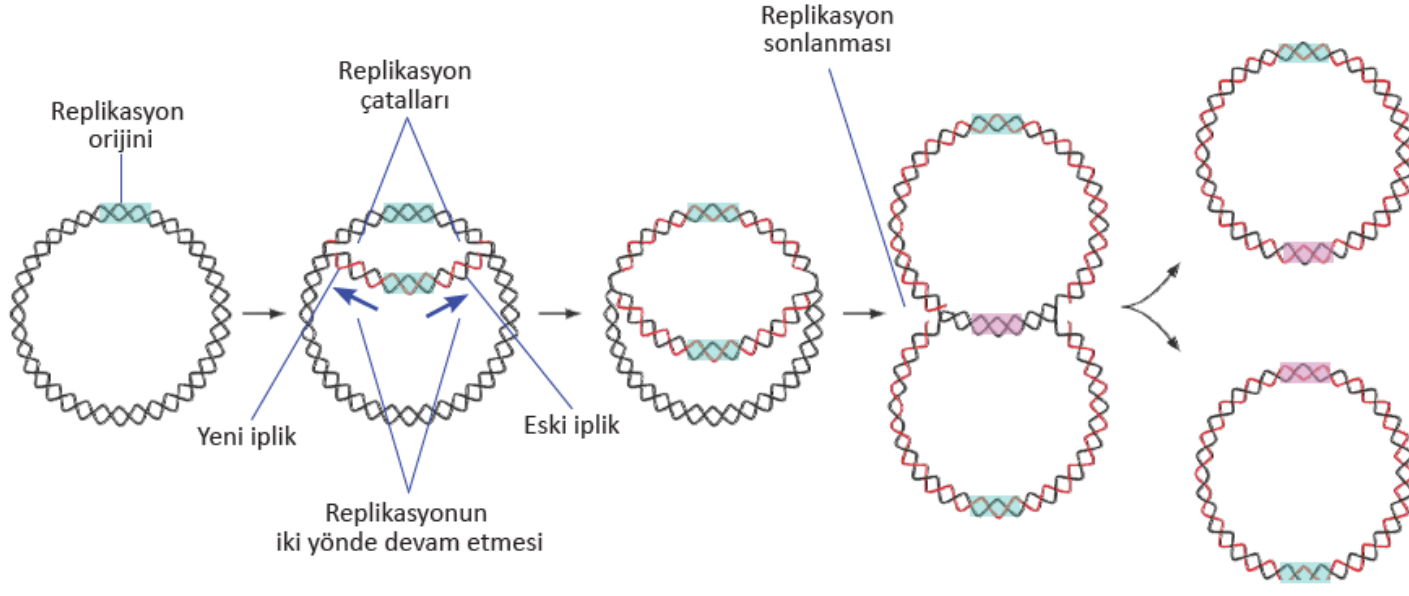

Adenin deoksiribonükleotit

12.SINIF BİYOLOJİ VİDEO ÇÖZÜMLÜ CEVAP ANAHTARI

A-1,2,3,4,5				
A-6,7,8,9,10				
B BÖLÜMÜ 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10				
C BÖLÜMÜ 1,2,3,4,5				
Ç – 1	Ç – 2	Ç – 3	Ç – 4	
D-1	D-2	D-3	D-4	D-5
D-6				